

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

NAROČNINA ZNAŠA

za vsa leta 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K —, na naročbe brez dopolnilne naročnine, se uprava ne osira. Naročnina za redno izdajo „Edinosti“ stane: celoletno K 5 20, pol leta 2-60. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštano-hranilniški račun št. 841-652. Telefon št. 1187.

BRZOJAVNE VESTI.

Košut in kralj Edvard.

DUNAJ 23. „Pol. Corresp.“ javljajo iz Budimpešte s kompetentne strani, da ni resnična vest o avdienci ministra Košuta pri angleškem kralju Edvardu v Marijinih varih. Košut ni storil nikakega koraka, da izposluje tako avdienco.

Kongresi.

DUNAJ 23. Včeraj je bil tukaj odprt kongres avstrijskih krojačev.

BEROLIN 23. Včeraj je prišel 19. kongres za higijeno in demografijo, ki zboruje pod pokroviteljstvom cesarja. Predsedoval je princ Schönaich-Korolova.

Deputacija pri železniškem ministru.

DUNAJ 23. Lokalne korespondence poročajo, da se je danes velika deputacija poslancev krščansko-socialne zveze, nemško-radikalne, nemško-ljudske in češko-narodne stranke podala k železniškemu ministru dr. Derschatti in k ravnatelju družbe državnih železnic, da podpirajo zahteve železniških organizacij. Železniški minister je deputaciji izjavil, da hoče, v kolikor pridejo v poštev privatne železnice, uporabiti ves svoj vpliv v smislu take rešitve stvari, ki zadovolji železničarje in prepreči pasivno rezistenco. Ravnatelj družbe državnih železnic dvornik svetnik vit. Grunburg je odvrnil, da ne more dati danes še nikake definitivne izjave, vendar meni, da se ugotovi želja železničarjev, v kolikor so iste opravljene. Generalni ravnatelj Južne železnice dvornik svetnik vit. Egger je izjavil, da namerava uprava povišati plače vsem uslužbenecem. V enakem smislu je odgovoril generalni ravnatelj avstrijske severno-zapadne železnice, sekcijski načelnik dr. Lehtner.

Odkritje spomenika Lajošu Košutu.

BUDIMPEŠTA 23. (Ogr. biro). Trgovinski minister Košut je včeraj prisostvoval odkritju spomenika Ludoviku Košutu. Na banketu je imel minister daljši govor.

Iz Macedonije.

CARIGRAD 23. Glavni nadzorniki so prepotovali vilajet monastirski na jugu. Položaj je boljši, vendar so morali nadzorniki zažugati s kaznimi turškimi plemiči, ki so členi ropajočih čet. Nekoliko grških agentov je bilo izgnanih.

Iz Črnogore.

CETINJE 23. Štiristo volilcev dr. Ma rušiča, ki stoji v opoziciji proti vladi, je danes napadlo list „Narodna Misao“, ker so menili, da jih ta list s svojimi članki vara. Šli so v Nikšić do tiskarne lista in udrli vanjo. Prišlo je do nemirov, toda policija je takoj demonstrante razgnala. Uvedena je stroga preiskava. V Nikšiću je mir.

Požar. Sedem oseb zgorelo

AMSTERDAM 23. Po noči je v enem ubožnejših mestnih delov izbruhnil požar, pri čemer je zgorelo 7 oseb, med temi neki zakonski par z dvema otroci. Ena oseba je bila težko ranjena.

Kongres mednarodne zadrugne zveze.

CREMONA 23. Danes je bil tukaj odprt kongres mednarodne zadrugne zveze. Otvoritveni govor je imel državni minister Luzzatti. Na to je govoril minister za zunanje stvari Tittoni, katerega govor je bil živahno pozdravljen.

PODLISTEK.

Sokolinec.

Sibirska povest.

Ruski spisal Vladimir Korolenko.

„No, bratje,“ je rekel, „jaz moram iti spat. Dam vam iz svojega še dvajsetico vsakemu in tu, sprejmite po naročilu mojega gospodarja, kar vam gre, in pojdite z Bogom! Vseh delavcev ne bom budil — tri može imam tukaj, ki se jim lahko zaupa, ti bodo potem pozneje potrdili. Sicer si nakopje človek z vami lahko še nesrečo na glavo. Le poslušajte moj svet: ne hodite v Nikolajevsk, tam živi zdaj strog okrožni sodnik. Vse popotnike je ukazal ustaviti, kjer bi se le pokazal kdo. Nobene srake ne bom pustil zleteti mimo, nobenega zajca skočiti mimo“ je dejal, „kaj še-le te Sokolinec!“ Smete si čestitati, če pridete gladko mimo... Samo v mesto nikari ne vtikajte nosu.“

Dal nam je, kar mu je bilo ukazano, razun tega še rib in iz svojega slehernemu dvajsetico; nato se je prekrizal, šel v svojo sobo in je zaprl vrata. Luč je ugasnila, in kmalu je zopet vse spalo po dvorcu... Do

Bolexen badenskega velikega vojvoda.

MAINAU 23. Veliki vojvoda je prebil noč precej mirno. Njegovo stanje se ni od včeraj bistveno spremenilo, le da je nekoliko bolj slab.

Maroko.

PARIZ 23. „Matin“ hoče vedeti, da se bodo operacije v Casablanci nadaljevale v svojo odločnostjo. Izkrcanje policijskega moštva v pristaniščih je, izvemši Casablance, odgojeno za poznejši čas.

„Journal“ poroča iz Casablance, da se je v zadnjih bojih pokazalo, da je premalo topništva. Ako bi bil imel general Drude tisoč konnikov, bil bi preprečil umik Marokancev. Francozi so imeli v tem boju dva mrtva.

CASABLANKA 23. (Ag. Havas). Admiral Philibert, general Drude in francoski konzul se sedaj pogajajo z 19 odposlanci rodu Šavja o brezpogojni izročitvi orožja, o čemer pa nočejo odposlanci baje ničesar vedeti.

PARIZ 23. General Drude poroča: Včeraj ob 2. uri popoldne so odposlanci treh rodov prišli na francoski konzulat. Pogajanja z njimi so bila določena za 3. uro popoldne, vendar ne prekine general Drude radi tega svojih operacij.

Unovč se zadržuje, da nikakor ne misli Francija izkrcati čet v maročanskih pristaniščih, kjer vlada sicer povsod mir.

PARIZ 23. (Ag. Havas). Službene brzojavke poročajo: Rodovi, ki so se v zadnjih dneh nameravali podvreči, so menjali svoje misli, ker se jim je reklo, da pride Mulej Hafid z veliko mehalo in da se hoče z njimi združiti proti Francozom. Kakor poroča pa francoski zastopnik, nima Mulej Hafid ni čet ni denarja. Sodi se, da se položaj po prihodu sultanovem v Rabat znatno spremeni.

TANGER 23. (Ag. Havas). Sultan Abdul Aziz je danes predpoludne dospel v Rabat.

Rusija.

Sedem delavcev in ena delavka obsojeni na smrt.

LODZ 23. Danes zjutraj je bilo sedem delavcev in ena delavka Silbersteinove tovarne radi umora Silbersteina od vojaškega sodišča obsojeno na smrt. Vse so takoj vstrelili.

Rusko-angleška pogodba.

PETROGRAD 23. (Petr. brz. ag.) V ministerstvu za zunanje stvari so bile danes izmenjane ratifikacije pogodbe, sklenjene med Rusijo in Anglijo glede Perzije, Afganistana in Tibeta. Besedilo pogodbe bo razglašeno v kratkem.

S protežnega shoda „Narodne delavske organizacije“.

II

Podraženje kruha.

Govoril predsed. gosp. dr. Josip Mandić.

Predvčeršnjim je po tržaških ulicah razsajal mob, kričaje: „Hočemo cenejšega kruha!“ „Doli s camorro, z izsevalci!“ in česar ni smelo manjkati: „Živijo socializem!“ Res, važno in nujno mora biti to vprašanje, kajti sodrugi se niso omejili na te nedolžne vsiklike, marveč zgrabili so po kamenju in bombardirali skoraj vse tržaške kavarne in

posebno našo kavnarno „Balkan“ ter pobijali šipe, sploh vse, kar jim je prišlo pod roke. In vprašanje je važno in zahteva tudi nujne rešitve. V tem je naša Narodna D. organizacija istega mnenja s socialnimi demokrati in kakor iskreni prijatelji delavstva ne moremo družace nego simpatizirati s tem stremljenjem delavstva, zato smo tudi sklicali shod. Toda, ako soglašamo več ali manj z zahtevami socialistov, ne moremo pa in ne smemo soglašati tudi z ostudnim in barbaričnim natičnom, s katerim so v petek zvečer skušali dati istim vnanjega izraza. Predvčeršnjim vandalizem in naravnost pobalinsko razsajanje socialne demokratične stranke moramo obzaložiti največim ogorčenjem in se moramo upreti takemu niskotnemu postopanju v imenu kulture in socialnega napredka. Ob tej priliki naj se primerja naša taktika in naše vedenje z vedenjem tuk. socialne demokratičije! Tudi mi imamo želodce, potrebne kruha kakor sodrugi, tudi za naše delavce je rastoča draginja kruta, prava kalamiteta! Vkljub temu pa nič ne zagrešimo proti človeškemu dostojanstvu in ne pozabljamo, da resni problemi, kakoršen je podraženje kruha, zahteva resnega in treznega pretresovanja in ne uličnega razsajanja in naravnost podivjanega počenja. Sodrugi bi lahko bili pobili vse šipe v Trstu, ne da bi zato pala cena kruha ne za en groš. To se mi je videlo potrebno povdariti, da vsaki spozna, da je naša N. D. O vsikdar pripravljena podpirati zahteve socialnih demokratov, ako so iste res delavstvu na korist, a da bomo pa vsikdar visoko povzdigali svoj glas proti zavajanju delavcev v škandale, v nesrečo! Kaj so dosegli so cialni demokratje se svojo „dostojanstveno demonstracijo“? Kakor smo doznali na policiji, sedi nad 32 delavcev v ječi, obtoženi hudodelstva javnega nasilja. Kaj čaka istih? Mesto kruha morda enoletni zapor! Toda prepustimo socialne demokrate njihovim sramoti in povrni se k podraženju kruha. Kateri so razlogi, da je kruh relativno tako drag? (Zvršetak pride.)

Strategična važnost Trsta.

V listu „Oesterreiche Rundschau“ je izšel nedavno Du Nordov članek „Die strategische Sicherung von Triest“, ki je obudil splošno pozornost posebno v vojaških krogih. Ljubljanski „Slovenec“ je posnel ta sestavek pred kratkim, pa tudi list „Ueberall“, št. 51 od 13. t. m. ocenjuje ideje, ki jih zastopa imenovani pisatelj v tem članku.

Te ideje so tako logične in jasne, da se mi zdi umestno podati čitatelstvu glavne potoze istih.

V zadnjih letih ni treba več Avstriji obračati vse pozornosti severo-vzhodni meji in utrjevanju iste. Odnosaji do Rusije so prijateljski, medtem ko bi znali doživeti kako presenečenje na jugo-zahodu.

V Alpah in ob Adriji, od Soče do Brente rožlja orožje in se vrše neke tajinstvene priprave.

Italija pridno izpopolnjuje svojo mornarico in svojo vojsko, kar je v gotovih ozirih popolnoma naravno, saj delajo to vse države.

V Italiji dovoljuje parlament stotine milijonov za vojsko in mornarico, Avstrija pa le malomarno in od časa do časa gradi kako oklopnico ali pa pomnožuje vojsko za peščico mož.

val zid in za zamreženimi okni so spali arestantje na svojih ležiščih. Potem sem sanjal, da ležim tudi jaz tam in se pretegavam. Spanec je odbežal.

A hujše ne deluje noben sen, nego če oče in mati v sanjah stopata pred nas... Nič, tako sem sanjal, da se mi ni pripetilo, ničesar da nisem doživel, ne ječe, ne Sokolina ne onega srečanja z vojaki iz kordona. V očetovi koči sem ležal in mati mi je česala lase in jih gladila. Na mizi je gorela luč in oče je sedel tam z očali na nosu in je bral v častiljivi knjigi... Mati je pela pesmico.

Ko sem se prebudil iz tega sná, mi je bilo kakor da mi v srcu tiči nož. Namestu drage izbe — mrki gozd. Prvi je stopal Markov in mi vsi po gosje za njim. Lahen vetrič se je vzdignil včasih, šepetaje pomajal listje in zamrl. In v daljavi, med listjem dreve, se vidi morje in nad njim se boči nebo, na daljnem robu obzorja rahlo rdé, — znamenje, da se kmalu vzdigne solnce. Nikdar pa ne molči morje — vedno se zdi, kakor bi pelo tujo pesem, ali se jezilo... Zato sem sanjal vedno o tej pesmi. Večinoma vlija morje nas enemu hrepenje v srce, ker nismo vajeni morja...

(Pride še.)

V beneških lagunah si pripravlja naša zaveznica izvrstno sporno točko za brodovje. Benetke, Ankona in Brindisi bodo s 30.000.000 lir spremenjena v vojna pristanišča. V Maranu, 10 km od avstrijske meje, zgrade postajo za torpedovke.

Neki italijanski list je omenjal pred kratkim, da so avstrijske alpske čete le slabo kopiranje italijanskih „Cacciatori delle Alpi“; sploh pa bo središče morebitnih vojnih operacij ob Adriji, ne pa v gorovju.

Na kopnem že lahko zaupa Avstrija svoji armadi, ki je bila do zdaj še vedno zmagovalca proti italijanski vojski.

Toda na morju je pa kaj drugega. Avstrijska mornarica je prešibka, njeno razmerje do italijanske je 1:3, ako upoštevamo displacement in oboroženje. L. 1866 je bilo razmerje 3:4, sploh se pa taka čuda kakor bitka pri Visu ne povračajo z lepa.

Za nove vojne ladije ima Italija za prihodnjih dvanajst let v proračunu 1735 milijonov lir.

Če bi hotela Avstrija temu oboroževanju vzdržati ravnotežje, bi morala izdajati vsako leto za svojo vojno mornarico štirikrat večjo svoto nego zdaj. To je pa skoro nemogoče.

Prva naloga italijanskega brodovja bi bila blokirati Trst in skušati na obrežju izkrcati svoje moštvo. V tržaškem zalivu dobi sovražnik osem izbornih izkrcevališč, šest eno pri drugem, na bližnjem istrskem obrežju Koper in Piran, ki bi gotovo z odprtimi rokami sprejela „sovražnike“.

Izkrcanje italijanskih čet na tem mestu bi se dalo zabraniti le z veliko vojaško premočjo. Če bi se pa izkrcanje posrečilo, potem bi bilo to osodopolno tudi za prodirajočo armado v gornji Italiji.

Iz tega sledi, da je nujno potrebno Trst utrditi. Avstrija je sicer izdala ogromnih svot za gališke utrdbе, vendar mora zavarovati tudi svoj trgovski emporij ob Adriji. Trst spremeni v vojno pristanišče je takorekoč nemogoče radi preogromnih stroškov pri tem.

Mesto obdajati z nasipi bi bilo zelo bedasto, ker bi se mu tako onemogočil razvitek. Vendar se da Trst vsaj od morske strani popolnoma zavarovati. Že trideset let hranijo v arhivih vojnega ministerstva genjalni načrt ženijskega generala v. Hermannua, kako utrditi Trst.

Po tem načrtu bi v črti Gračež Punta Salvore zgradili štiri oklopne forte (utrdbе). Dva bi bila na kopnem, dva na morju na nasipih. Ti umetni otoki bi se pa dali z lahka narediti, ker je morje na tej 18 km dolgi črti globoko le 19—21 m. Vsak kvadratni meter teh nasipov bi po računu inženirja Friderika Bömhessa, ki je gradil v osmem desetletju minolega stoletja tržaško novo pristanišče, veljal 168 K.

Tako bi bil Trst varen pred napadi z morske strani in le z velikimi izgubami bi se morda sovražnemu brodovju posrečilo prodreti v pristanišče.

Seveda bi morala imeti oba forta na morju postaja za zažigane podmorskih min, za spuščanje torpedov in na notranji strani malo pristanišče za par vojnih ladij. V slučaju vojne bi lahko zasidrali v prostore med forte stare oklopnice, ki bi služile za plavaljoče baterije.

Če bi se ta načrt realiziral, bi o tem neizmerno pridobila ravno avstro-ogrška vojna mornarica.

Če bi se ista umaknila pred sovražno premočjo v Pulo, bi jo najbrže dohitela osoda ruske mornarice v Port Arturju. Bila bi zaprta v mišji pasti, kamor bi priletali projektili italijanskih 110 tonskih topov. Naše baterije pa bi ne mogle odgovarjati, ker bi se ital. ladije nahajale na varnem izven strehne daljave naših topov.

Koliko boljše bi bilo za mornarico v prostornem tržaškem zalivu, kamor bi ne padla nobena granata niti največega kalibra! Tu bi se lahko svobodno gibala in čakala ugodne prilike, da bi udrila po eni ali drugi strani iz pristanišča; saj pot bi jej bila odprta. Tako bi lahko vedno nadlegovala sovražno brodovje. Vse to je prevdaril bistroumni general. Avstrijska mornarica bi imela tako varno oporno točko, a na Dunaju so bili slepi in gluhi; celo zavidali so reveža, mnogi pa so se mu v svoji omejenosti celo posmehovali.

L. 1885 je neki dunajski list pisal o Hermannovi ideji. Znan francoski admiral je to čital in kmalu potem so Hermannov načrt uresničili v — Cherburg-u. V tem vojnem pristanišču so zgradili v globini 18 m umešten otok s 95 m dolgo fronto, a na njem postavili močno utrdbo. Na tem otoku je štacija za zažiganje min, so skladišča streljiva, na notranji strani je pristanišče za obrežno oklopnico in nekaj torpedovk.

Tako je Cherbourg po načrtu avstrijskega genija, katerega v domovini niso cenili, postal moderna trdnjava, v kateri so ladje v zavetju.

Možno je, da se Italija tudi po razpadu trojeve premisle, ter ne napade Avstrije, ker bi bile žrtve vendar preogromne za tisto peščico neodrešenecev.

Gotovo pa je, da skuša Italija zasesti kako albansko točko in to meni Avstrija za braniti, če bo treba, z orožjem v roki.

Vsekakor je simptomatično, da avstrijski vojaški krogi zdaj ob času ministerskih sestankov, mislijo na utrjevanje obrežij. Ljudstvo se seli vedno bolj v Ameriko, diplomaciji obeh sosed pa slepomisla, moloh militarizem pa žre milijone in uničuje ekzistence premnogim.

Sramota za XX. vek, da je mir med državami mnogokrat odvisen od kričavec a la Barzilai in Imbriani.

Istrski deželni zbor.

Koper 23. Predsednik je otvoril sejo malo predpoludne ob navzočnosti 25 poslancev. Prečitan in odobren je bil zapisnik zadnje seje. Predsednik je priobčil razne uloge, med katerimi tudi prošnjo učiteljskega društva otoka Krka za zboljšanje plače ter dopis deželnega kulturnega sveta radi nadzorovanja prodaje umetnega gnoja.

Posl. Kompere je stavil nujni predlog, naj se naloži deželni odbor, da izplača čim prej sekcijski za ureditev potoka v Beljaku 6000 K, ki jih je še leta 1906 obljubil, kakor deželni prinos za regulacijo „Reke“ v osajski dolini. Predsednik je izjavil, da odpade nujnost in da se bo o predlogu razpravljalo rednim putem, ker je deželni odbor v tem pogledu že storil neke korake. Temu je sledilo prvo čitanje zakonskega načrta o odpravi šolskih taks. — Posl. Andričič je nato utemeljeval svoj nujni predlog o odgovornosti upravnih uradnikov. Govornik je naglašal, da ne namerava napadati stanu uradnikov, ki ima kakor vsak drugi stan dobre in slabe člene. V uradniškem stanu so pa tudi taki, ki mislijo, da zamorejo storiti vsako krivico svojemu nasprotniku, ako mislijo, da koristijo njim ali pa njihovim pristašem. Ta pristranost uradnikov predvidena je tudi v državnih temeljnih zakonih, kjer se govori, da treba skleniti proti tem poseben zakon. Taki uradniki, večinoma tujci, nimajo ni srca ni čutstva za ljudstvo in mislijo, da store največje usluge Avstriji, ako delajo v tevtonskem duhu. Iz lastne skušnje je navedel nekatere slučaje o pristranosti upravnih uradnikov. V italijanskem delu svojega govora je še temeljiteje razložil svoj predlog, ki je bil na to enaglasno vsprejet.

Po izvršeni izvolitvi nekoliko členov in namestnikov in deželno komisijo za osebni pridobinski in obrtni davek za dobo od 1907 do 1909 oziroma 1911 je bila prečтана interpelacija posl. dr. Trinajstića in tov., v kateri se pozivlja deželni odbor, naj navede razloge, zakaj ni dosedaj izdelal cestnega načrta za bužetski kras, kakor je bilo to sklenjeno v prejšnjih deželnozborskih sešedanjih. V imenu deželnega odbora je odgovoril na interpelacijo dr. Venier, da je načrt za cesto Lupoglavanjske že izdelan ter izročen vladi, da prijavi svoto, ki jo bo dala država in da bo možno končno sklepati o izvedbi gradnje ceste še le, ko bo vlada odgovorila. V zbornici je vladal popoln mir in red. Prihodnja seja v sredo ob 11. uri predpoludne.

Hrvati in Italijani v Dalmaciji.

Iz Zadra javljajo: Pogajanja med Hrvati, dalmatinskimi Srbi in Italijani radi narodnostnega sporazuma so prekinjeni. Tekom pogajanj so Italijani formulirali nastopne pogoje, pod katerimi bi bili pripravljeni opustiti borbo proti zedinjenju Dalmacije s Hrvatsko. V vseh onih občinah, v katerih se prijavi zakonito število za šolo obveznih italijanskih otrok, se morajo ustanoviti italijanske šole in sicer: v Hvaru, Zadru, Šibeniku, Draču, Spljetu, Starem Gradu, Visu in Dubrovniku. Za italijanske šole se ima postaviti poseben italijanski šolski nadzornik. Kar se tiče srednjih šol, se ima ohraniti sedanje stanje, zahteva se pa, da se v učiteljske, poljedeljske in trgovske šole uvede italijanski jezik kakor obvezen predmet. V uradih ima hrvatski jezik kakor deželni jezik prvenstvo, toda razprave se morajo voditi tudi v italijanskem jeziku, ako bo to potreba zahtevala. Občine bi morale italijanske vloge reševati v italijanskem jeziku. Nadalje mora v vseh avtonomnih občinah biti nameščen tudi en Italijan. Italijanom se ima prepustiti tudi en državnozborski mandat. Isti pa ne bi imel nikakor ovirati, da se izvede zedinjenje Dalmacije s Hrvatsko. Hrvati so privolili v kulturne zahteve, dočim so druge na kratko odbili.

Dogodki na Ogrskem.

Proti ogrskemu ministerstvu.

Budimpeštanski listi so priobčili izjave posl. Geze Ludy, ki je rekel med drugim, da stranki neodvisnosti žuga popoln razpad. Ministerstvo vodi politiko, ki je v nasprotju s temeljnimi načeli stranke. Mnogi člani stranke uvidevajo to, ali nočejo nastopiti, ker se boje za svoje mandate. Sedanji kabinet je mnogo neiskrenjeji nego je bil Szellov in Tiszov.

Madjarska koalicija in podpredsedništvo državnega zbora.

Kakor javljajo iz Budimpešte se je že pričel med koalicijskimi strankami hud spor

radi spopolnjenja mesta podpredsednika, s katerim je spojena plača 12.000 kron. Stranka neodvisnosti noče več voliti Štefana Rakovskega (klerikalca). Ta je tudi proti kandidatu neodvisne stranke agrarcev, ki žele, da se to mesto spopolni iz njihove srede.

Drobne politične vesti.

Mandat je odložil državni poslanec socijalni demokrat Rieger. Namesto njega bo kandidiral Daszynski.

Srbaki častniki na Francoskem. Iz Beleggrada poročajo, da je bilo v zadnjem času odposlano na Francosko 15 artilerijskih častnikov, da se seznanijo z novimi topovi, ki so uvedeni v Srbiji. Razun tega so pridržani za leto dni francoski vojski 4 častniki glavnega štaba in 3 kavalerijski častniki.

Mednarodni kongres časnikarjev je bil v soboto otvorjen v Bordeauxu. Na kongres je prišlo 400 delegatov časnikarskih društev vsega sveta.

Japonski prestolonaslednik odpotuje dne 10. oktobra z velikim spremstvom v Korejo.

Dnevne vesti.

Zdivjana agitacija proti naši „Narodni delavski organizaciji“. Kakor nam poročajo nekateri zaupniki iz svobodne luke, hujskajo izvestne osebe v svobodni luki narodne delavce, posebno premikače, proti „Narodni delavski organizaciji“ med drugim v prvi vrsti s tem, da razširjajo vest, da je dr. J. Mandić, deputaciji premikačev, ki je prišla k njemu in ga prosila, naj bi posredoval v neki njihovi stvari, odgovoril: „da, kar oni zahtevajo, se ne da izvršiti, kajti „Narodna delavska organizacija“ da je še slaba, in da naj isti gredo k g. Kopaču. Pooblaščenici smo od dr. J. Mandića izjavili, da je ta vest popolnoma neresnična, izlagana od prve do zadnje pičice. Tako dr. Mandić kakor drugi odborniki da so od vstanovitve „N. D. O.“ bili in bodo vsikdar pripravljeni iti našemu narodnemu delavstvu na roko. Sicer pa je dejstvo, da se izvestne osebe poslužujejo takih odurnih in brezobraznih sredstev najlepši dokaz, da „N. D. O.“, ki je že v marsikaterem slučaju uspešno posredovala, ni slaba, temveč da oni drugi začnajo biti — slabi.

„Narodna delavska organizacija“ vabi vse narodne delavce, ki še niso dvignili društvene knjižice, naj pridejo po iste pred 1. oktobrom. Društveni urad je odprt vsaki dan od 9—12. ure jutraj in od 5—8. ure zvečer v Via Geppa, 15. I. V sedanjem trenutku, ko je „Narodna delavska organizacija“ prekrbela svojim članom društvene prostore, v katerih se bodo od meseca oktobra naprej prirejale predavanja in vse ostale društvene prireditve, je za vsacega narodnega delavca neobhodno potrebno, da si priskrbi društveno knjižico, da se zamore vdeležiti vseh dobrot, ki nudi svojim članom „N. D. O.“

Oseba vest. Dvorni svetnik Herman Pattay vrnil se je z dopusta ter je zopet prevzel vodstvo poštnega in brzojavnega ravnateljstva.

Jeremijade. — Iz krogov „N. D. O.“. Dne 19. t. m. obdržali so strokovno organizirani peki tukajšnje socijalne demokracije sejo, o kateri treba zabeležiti, da so zahtevali, da smejo samo pri njih organizirani pekovski delavci prevzemati delo, toliko od tvrde Quarantotto & Ci kakor tudi pri vseh drugih gospodarjih in eventuelno, pri magistratnih pečeh. Ta zahteva je tako drzna, da moramo proti njej absolutno nastopiti z najskrajnejšo energijo. Najprej je vprašal g. Kermolj, da-li navzoči žele, da se v slovenščini pretresava o stvari? Nato so g. nekoliko pokajšali in po dolgem molku še le so se izrazili velesnačilno: „Ben, che se parli anche per slavo“. Ta „tudi“ je zlata vreden. Torej velja pibiti onim gospodom, ki toliko govorijo o gojenju slovenščine tam v ulici Boschetto.

Nadalje so jeremijadovali, da se njih vrste zelo krčijo, kar znači, da jih je med tukajšnjimi pekovskimi pomočniki (ki so večinoma Slovenci) nekaj celo navdušenih narodnjakov, mnogo pošteno mislečih mož, ki so bili le iz strahu pred terorizmom tam gori organizovani. Sprevideli so pač svojo zmoto.

Neki mladenič je zahteval v seji dne 20. t. m. zopet, naj se govori slovenski! Vsa čast mu na takem pogumu! Neki Gr... je izjavil, da danes ni časa za to. (Oho!) Ur... jih je vprašal, da-li hodijo sem politikovat ali zastopat svoje koristi? Ta je pa lepa, Pekovski delavec naj na uslugo par lahončkom — s Krassa govori drug in ne njemu običajen, materini jezik pod pretvezo lastnih koristi! Mi smo vedno povdarjali, in še trdimo, da je tuk. slov. soc. demokracija privesek regnikolov, ki so od Pagninija pa do zadnjega

vrabca gospodarji tam gori.

Če pomislimo, da je v Trstu 6—700 pekovskih pomočnikov, samih Slovencev, in da so nekdanj akoro vsi zahajali gori, a da se je udeležilo teh dveh sej ene 60, a druge 70 sodrugov, potem je to fakt, ki daja mnogo misliti socijalni demokraciji. Prav je imel neki strasti socijalist, ko je te dni na ulici precej glasno povdarjal: „Quando comincia crollar, crolla drioman“.

Laskavo priznanje kranjskim mlekarjem. Mestni magistrat je objavil, da se je mestni veterinar Orest Fantin povrnil s potovanja po Kranjskem, kamor se je bil podal po nalogu magistrata ogledat si mlekarne raznih krajev v svrhu, da konstatuje, ni li za naše mesto kaka nevarnost radi mleka, ki prihaja iz krajev, v katerih se je pojavil tifus. Fantin je podal poročilo, v katerih naglašja, da večina mleka, ki prihaja v naše mesto, je iz zadržnih mlekarj v Logatcu in Vrhniki.

Te mlekarne so zgrajene po vseh predpisih higijene in predstavljaajo vse, kar zamore biti lepega, modernega in elegantnega. Vse se drži v največji čistosti in redu.

Poročilo zaključuje, da ni doslej daleč nikake nevarnosti radi uvoza mleka v Trst, dočim se zamore popolnoma zaupati korektnemu načinu postopanja od strani predsednikov in voditeljev omenjenih zadržnih mlekarj.

„Balkan“ na adresi „Slovenca“ in dr. Susteršiča. Včerajšnji „Balkan“ piše: „Ljubljanskemu listu nista pogodu istrska poslanca profesor Mandić in prof. Spinič, nekoliko milostljiveji pa je nasproti dr. u. Laginji. Naj bo. Ali „Slovenec“ ne skriva svoje mrznje — piše o Spiniču in Mandiću tako nizko, kakor si ne bi usodili pisati niti pangermanski hrvatožrski organi. „Slovenec“ pravi, da Spinič samo vleče penzijo in plačo in lepo živi v Kastvu, Mandić pa mu je le kavarniški brbljavac itd. Eno in drugo ime stojita previsoko, da bi ju moglo doseči blato „Slovenca“ — umazane jezika. Z novinstvom, ki tako piše, se ne bomo spuščali v razpravo. Anonimne klevete, ki bi se jih sramoval zadnji nemški revolverski list, nas ne morejo vznemirjati. Iste padajo nazaj „Slovencu“ v obraz — kakor pljunec ki ga je besna blazenka izpljunila proti solncu.

Mi vprašujemo le dr. Susteršiča: ali čita „Slovenca“? Ali ga čita, kaj misli o takih grdih napadih — kako more dopuščati, da ljudje, ki si ne upajo podpisati svojih infamnih navalov iz zasede napadajo naše voditelje v Istri? „Slovenec“ ne treba, da nam odgovarja, ker njegov odgovor preziramo. Čakamo pa kaj poreče dr. Susteršič?!!

Socijalna demokracija in narodno vprašanje. V tozadnji notici v izdanju minole nedelje je po neljubi pomoti izostalo, da se bosta veselica in shod, na katerem bo govoril g. Ethin Kristan o narodnem vprašanju vršila v Puli. „Veliki dan“ slovenske socijalne demokracije — kakor se je izrazil „Laboratore“ — se je vršil torej minole nedelje v Puli. O tem pa, kako je izpal, nimamo še poročila. Važno in poučno je, kako je puljski „Omnibus“ preludiral temu velikemu dnevu. Pisal je pod naslovom: „Delavcem na znanje“. „Znano vam je, kako je bankrotirala takozvana socijalna demokracija, združivši se s kamoro. Radi tega izdajstva je mnogi zavedeni delavec zapustil socijalistični tabor. Sedaj pa preti nova nevarnost. Da bi prevarili našega človeka, zasnoval se je v Puli nekaj jugoslovanskih odsek socijalne demokracije, ki je že začel pozivati naše delavce. Opozorjamo zato naše delavstvo, naj se drži daleč od te pogubne stranke, a kmalu pride čas, ko se postavijo temelji drugi delavski organizaciji na čvrsteh podlagah.

In zopet „šagre“ z beračenjem. Iz okolice smo prejeli: Pred tremi leti ste bili vi spregovorili resno besedo proti nedostojnemu beračenju „partarjev“, ki prirejajo „šagre“ po spodnji okolici. In tedanje redarstveno ravnanje je bilo zelo to vašo besedo v poštev ter prepovedalo, ne „šagre“, ampak beračenje. Sedanje redarstveno ravnanje je pa prekalico dotično prepoved ter dovoljuje celo po dve „šagri“ na leto z beračenjem. Tako se je predvčerajšnjim vršila v Rojanu že druga „šagra“ v tem letu. Vse predpoludne in popoldne so se pa prireditelji te „šagre“, tako predvčerajšnjim kakor o priliki prve „šagre“ podili od hiše do hiše nadlegovat ljudi s petimi ali šestimi godci, ki so se svojimi instrumenti ljudem nevsmljeno trgali ušesa. Pri tem beračenju so se pa prireditelji „šagre“ vedli tako vsiljivo, da se jih je človek le težko odkrival. Ponujali so svojo godbo po vseh hišah, a če jim je človek dovolil, da so mu trgali ušesa z njih godbo, je moral dati za to najmanj 2 kroni, kajti če je dal le eno samo krono, so „partarji“ godrnjali in ga gledali grdo.

Še slabše je pa bilo, če jim ni dovolil igrati. Nekaterke ženske so se izgovarjale da nočejo godbe, ker da jim otroci spe. Vendar se niso dali ti „berači“ tako z lahka odpraviti. A ko so slednji uvideli, da ne bo tam nič „gšefta“ so navadno odhajali poslovivši se s kako žaljivo besedo.

Da vendar ni zdravih, krepkih mladeničev sram beračiti v svrhu, da morejo potem po dva ali tri dni popivati. Nekoč so „partarji“ za „šagro“ oblačili nekdanjo okoličansko narodno nošo. In tedaj je človek še žrtvoval kako kronico, ker ga je vsaj razveselil pogled na to res krasno nošo. Sedaj so pa „partarji“ opustili tudi ta običaj in hodijo pobirat navadno, da, še celo nedostojno oblečeni: kar goloroki, z rokavi srajce zavihanimi do lakta in srajco na prsih razgaljeno.

Sploh so že „šagre“ same na sebi z ozirom na način, kakor se vršo, in z ozirom na njih namen — škodljive za gospodarstva in se stališča morale, ono vsiljeno in skoraj nasilno beračenje, je pa naravnost čin, ki bi se ga morali zdravi in krepki mladeniči vsekakor sramovati!!

TRŽAŠKA MALA KRONIKA.

Žrtev nesreče z motociklom. Nesrečni Alojzij Rebec, o katerem smo včeraj poročali, da ga je podrl z motociklom Rudolf Korenički, je vrnit se v nedeljo ob 10. uri predpoludne v bolnišnico. Vbogi Rebec je delal že 6 let v tovarni ledu v Barkovljah in je tam tudi stanoval v hiši št. 440. Nesrečnež zapuša vdovo in štiri nežne otročice: dečka in tri deklice, najstarejšemu teh je komaj nekaj preko štirih let. — Revež je vrnit, ne da bil prišel k zavesti.

Grozna smrt na delu. 17. letni Josip Prinčič, stanujoči z roditelji v Rocolu št. 332, je delal v tovarni jute pri sv. Andreju in je v nedeljo par minut pred poludne našel grozno smrt na delu. On je imel opraviti v II. nadstropju pri strojih. Opraviši tam svoje opravilo, je bil še po nekem poslu v pritličje, a zatem se je hotel vrniti zopet v II. nadstropje. Ker je pa ravno tedaj šel nek drugi delavec z dvigalom v I. nadstropje, je skočil na dvigalo tudi Prinčič. Ko je bilo dvigalo že precej visoko, ga je pozdravil neki delavec s pritličja, na kar je on stegnil glavo preko dvigala — na katerem je ležal na trebuhu — in odzdravil. A v isti hip mu je bila glava stisnjena mej rob dvigala in strop. Delavec, ki je bil žnjim na dvigalu, je dal takoj znamenje, naj dvigalo vstavijo, a bilo je že prepozno. Nesrečni mladenič je bil že mrtev, ker mu je bil zlomljen tilnik. Pozvali so zdravnika se zdravniške postaje, ki pa ni mogel drugega, nego konstatovati smrt. — Truplo nesrečnega mladeniča je bilo prenešeno v mrtvašnico pri sv. Justu.

Ravno ob istem času je bila mati Prinčičeva prinesla sinu kosilo. Pred nesrečo je govorila z njim, ker ji je bil dejal, naj počaka za hip, da gre on pogledat, če je v redu neki stroj. Ko se je zgodila nesreča, so pa skušali nesrečni materi zabraniti, da bi šla naprej. A ona, ki je bila nekaj čula o nesreči, ni mirovala: šla je v tovarno in tam našla svojega sina mrtvega. Pogreb nesrečnega mladeniča bo danes popoldne.

Krvav pretep v krčmi. 25 letni Josip G., doma iz Buzeta, je predvčerajšnjim popoldne ob 5. uri v neki krčmi v ulici della Madonnina zabodel dvakrat z nožem v levo stegno zidarja Josipa Zonta, ki stanuje v ulici del Molino a Vento št. 35. Zonta, ki ima na stegnu dve rani, katerih je ena dolga 13 cm, je bil prenešen v bolnišnico, a Josip G., je bil aretovan.

Vzgleđen sin. 41 letni tapecirar Ivan S., stanujoči na Corsu št. 19, je prijavil včeraj na policiji, da ko je predsinočnim prišel domov, se je skregal s svojo nežno zakonsko polovico, a njegov 16 letni sin Ferdinand, da ga je vdrl s tapecirarskim kladivom po glavi in ga ranil.

Zbesnel tat. 23 letni mornar Humbert D. ki prenočuje na ljudskem prenočišču v ulici Gaspere Gozzi, je predvčerajšnjim popoldne v ulici di Crosada vkradel težaku Damijanu Višnovcu novčarko, v kateri je bilo 4 krone in 70 stotink drobiža. Zatem je skušal ddnarju Alojziju Cavalieri vkrsti srebrno uro. A to se mu ni posrečilo. Neki Orest Luchese, ki je to videl ga je dal aretovati. A Humbert D. se je na to zapodil v Oresta. Vendar so ga redarji zadržali, dobili so pa vsak po par brc in vdarcev s pestmi. Na stražnici se je vrgel na tla in kakor besen brcal krog sebe. Slednjič so ga vkrotili, ga trdno zvezali in ga zaprli v celico.

Smešnica. Na ulici gospod (podeč psa): „Ubijte ga, ubijte ga!“ — Eden iz množice: „Ali je stekel?“ — gospod: „Seveda, ker je vgriznil mojo tašo!“

Koledar in vreme. Danes: Gerard, mučenec; Sadijov; Struja — Jutri: Kleofa, mučenec; Uros; Taša. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 22° Celzjus. Vreme včeraj: jasno, veter.

Zasedanje porotnega sodišča.

Včeraj sta se vršili dve razpravi, in sicer obe radi razširjanja tiskovin brez dovoljenja oblasti. Prvi, ki je sedel pred porotniki je bil anarhist, a drugi socijalist antimilitarist.

Prvi — 19 letni Ernest Kuret iz Milj — je bil obdolžen, da je razdelil in prilepil na zidove kakih 30 iztisov letaka, ki so ga bili anarhisti izdali pred volitvami. Na letaku ni bilo naznanjenj, kje da je bil tiskan, in tudi ni bil prej predložen oblasti. Kuret je bil obsojen radi prestopka proti tiskovnemu zakonu v plačilo 10 kron globe. Porotniki so namreč zanikali glavno vprašanje glede motenja javnega mira (§ 65 b kaz. zak.). Kureta je branil dr. Cosulich.

Drugi — 23 letni Josip Rechel iz Trsta — je bil obdolžen, da je razdeljeval nek letak, v katerem se je vspodbujalo novince

naš se ne podvržejo vojaški disciplini, posebno v slučaju, da bi jim bilo izvršiti ukaze proti lastnim bratom. Porotniki so istotako kakor pri prvem potrdili le vprašanje glede prestopka proti tiskovnemu zakonu in Rechel je bil — kakor Kuret — obsojen v plačilo 10 kron globe. Rechel je branil odv. dr. Piccoli.

Obema razpravama je predsedoval predsednik dež. sodišča, dvorni svetnik pl. Defa-
eis. Votanta sta bila sodni svetnik Minio in sodni tajnik Parisini. Obtožbo je pa vzdrževal drž. pravnik dr. Zencovich.

Društvene vesti in zabave.

Novi zadrugi. V zadrugi register sta bili vpisani: »Kmetška posojilnica v Cirknem« in »Potrošno obrtno gospodarsko društvo v Buzetu«.

Veselični odsek trgovsko izobraževalnega društva v Trstu je razposlala tole okoliščino:

Vaše blagorodje! Ker se bliža zopet plesna sezona, preskrbelo je tudi letos, kakor vsako leto, naše društvo, da nudi svojim članom in prijateljem v tej dobi vsakovrstne zabave. Vsled tega si usoja podpisani odsek Vas tem potom najuljudnejše opozarjati na priredbe in krasne zabave, ki se bodo prirejale.

Gojil se bo ples pod izbornim vodstvom gosp. profesora Umeke počenši z nedeljo 22. t. m. in sicer dopoldne od 10. do 12. ure (za dijakke) in zvečer od 5 in pol do 9 in pol ter nadalje vsako nedeljo. Posebno pa opozarjamo Vaše blagorodje na družinske večere, ki se les uvedejo in kjer se bo nudila najprijetnejša domača zabava, bodisi v prijateljskem občejanju, kakor tudi v raznovrstnih šaljivostih, ki so na programu teh večerov. Ker pa ne ravno s temi večeri dana prilika, da se razvije med nami družabno življenje, ki ga tu posebno občutno pogrešamo, apelujemo na Vas, da ne izostanete od teh večerov, da pridete kakor svojem med svoje, in da si tam v domačih slovenskih krogih razvedrite duh. Prirejali se bodo ti večeri sedaj v začetku vsake 14 dni in sicer ob sobotah, začnši 28. t. m. ob 9. uri zvečer. Nadejajoč se torej, da nas blagovolite posetiti na teh prireditvah, kakor tudi na prijetnih plesnih venčkih prav mnogokrat v tej sezoni, kličemo Vam »Do svidenja!«

Z najodličnejšim spoštovanjem veselični odsek trgovsko-izobraževalnega društva.

Darovi.

V češčenje spomina rajnega dr. Simona Pertota je daroval g. prof. Jesenko 20 K za moško podružnico družbe Sv. Cirila in Metodija. Denar brani upravnništvo »Edinosti«.

Za dijaško podporno društvo so nabrali v gostilni »pri Zajki« na Proseku 5 krou.

V št. 260 z dne 18. sept. t. l. izkazan dar 50 K. družin Pertot-Starč v počeščenje spomina pokojnega g. dr. S. Pertota je namenjen moški podružnici družbe sv. Cirila in Metodija na Greti, katere blagajnik je ta dar hvaležno vsprejel.

Vesti iz Goriške.

Učiteljsko društvo za sežanski okraj vabi na redno zborovanje, ki se bo vršilo v Stanjelu dne 3. oktobra 1907. ob 10. in pol uri predp. Dnevni red: 1. Predsednikov nagovor in overovljenje zapisnika, 2. Referat: Tehnika, čita g. A. Mervič. 3. Eventuelni predlogi.

Nekaj iz Šempolaja. Dne 20. t. m. sem bil slučajno v Šempolaju pak sem ob tej priliki pokukal na občinsko desko, ki se nahaja blizu cerkve na nekem zidu. Ali kaj vse je čitati na tej deski, tega bi čitatelj niti ne verjel. Tu stoji na pr. Geschäftszahl E 455 1/2 in potem dolg nemški edikt c. k. okrajnega sodišča v Komnu o neki dražbi premoženja. Koliko Šempolajcev umeje ta nemški edikt? Kdor pove, dobi groš. Pod tem nemškim oklicem je razvrščenih nekaj slovenskih oglasov in na teh položen kamen, tako, da nemški oglaš — slika vsega našega žalostnega političnega položaja — zasmehljivo gleda doli na slovenske oglaše pod sabo in — pod kamnom...! Taki-le smo mi Slovenci! Ne moremo se iznebiti suženjskega duha in celo na svoji lastni zemlji smo zadovoljni, če moremo poleg tujinstva životariti v zadnji vrsti. Malo več zavednosti bi trebalo v naših občinah, in tudi v takih, ki so na glasu kakor — zavedne. V teh hudih časih, ko treba z energijo zavračati naval tujinstva, ko gre zato, da ne le obranimo naši domovini slovenski značaj, ampak da ga tudi kažemo na zunaj v vseh pojavi življenja, so ravno naše občine poklicane, da prednjačijo z dobrim zgledom.

Vesti iz Istre.

Važen shod v Puli. Kratka brzjojavka v našem listu iz Pula je sporočila, da se je vršil tamkaj v soboto zvečer zelo važen shod, ki se ga je udeležilo do 2000 oseb. Že ta številka govori svoj glasen govor, ako se uvažuje da je bil shod naperjen proti tamkajšnji »socijalni demokraciji«. A rezultat shoda je simptom velike važnosti o reakciji, ki je sedaj v polnem razvoju med našim delavstvom v Puli. Gre se namreč za imenovanje zdravnika v mornariški bolniški blagajni. Boj je to zopet proti italijanski camorri, ki bi hotela na to mesto vrniti svojega človeka, ki ne umeje niti besedice hrvatskega, ne kakega drugega

slovenskega jezika, a vrhu tega tudi ne more dokazati, da je zadostno verziran v vseh zdravniških disciplinah. Od druge strani pa se priporoča dr. Letiša, ki je izboren zdravnik in pozna tudi jezike. Tudi ob tem vprašanju, kjer bi morala odločevati le bolja kvalifikacija, se je puljska socijalna demokracija postavila na stran italijanske camorre!! Radi tega vprašanja se je združilo več poštenih arzenalskih delavcev v odbor, ki je sklical omenjeni shod v soboto zvečer in ki je bil naravnost impozanten protest proti kamoristično-socijalistični zvezi. V nedeljo pa je bil shod delegatov, ki se je izvršil s popolno zmago pravične stvari. Dr. Letiš je zmagal s 55 glasovi proti 36. Ta dogodek je velike simptomatične važnosti, ker kaže, kako so minoli tisti časi, ko je bila camorra absolutna gospodarica v Puli in kakovo usodno pogreško je storila socijalna demokracija, ko je, pogazivši svoja lastna načela in ideje, stopila s camorro v zvezo in je svojo usodo spojila z usodo te posledaje. Storjeni greh se ljuto mašuje nad puljsko socijalno demokracijo in — se bo še. Nam tudi prav.

Tujci v Opatiji. Od 1. do 18. septembra 1907. je prišlo v Opatijo 2495 oseb. Od 12. do 18. sept. je na novo došlo 946 oseb. Dne 18. septembra 1907 je bilo v Opatiji 2320 tujcev.

Velika kazenska razprava se prične v Rovinju pred tamošnjim okrožnim sodiščem jutri dne 25. t. m. proti 22 obtožencem Hrvatov z Velikega Vrha pri Puli radi znanih dogodkov, izvršivših se na Velikem Vrhu dne 19. junija t. l. povodom puljskih občinskih volitev, o kateri priliki je poginil Italijan Moscarda. Na razpravo je pozvanih 34 prič. Obtožence bo branilo, kakor se govori, šest istrskih hrvatskih odvetnikov. Goriomenjeni so toženi po §§ 87 [radi javnega nasilja] in 133 radi nekih drugih manjših prestopkov. Razprava bo trajala več dni. Sodišču bo predsedoval deželne sodnije svetnik Hrabaglia.

Iz Pule nam pišejo: Dne 20. t. m. je umrl tu mož velikega ugleda in kremenitega značaja. To je bil Stanko pl. Budislavljevič Friedarski, c. k. umirovljeni generalni komisar vojne mornarice. Pokojnik je bil pravi Hrvat po rodu in po svojem srcu. Nedavno ga je puljska čitalnica izvolila svojim predsednikom. Povodom smrti Stanka Budislavljeviča je bila na »Narodnem domu« razobešena zastava na pol droga.

Rodbina Jenko za družbo sv. Cirila in Metodija. Ravnateljstvo družbe sv. Cirila in Metodija nam piše: Tozadevno vest treba popraviti tako, da gospa Sofija Šabec onih 200 K, podeljenih povodom smrti g. Slavojca Jenka ni določila vseh družbi, ampak samo 100 K, drugi stotak pa »Dijaškemu podp. društvu« v Pazinu.

Vesti iz Kranjske.

Gimnazijo v Kranju obiskuje letos 323 dijakov, med temi dva privatista. Na zavodu so tri vsoprednice. Novi ravnatelj g. Ignacij Fajdiga je prevzel vodstvo dne 18. t. m.

Vrhniška postaja južne železnice. Južna železnica zgradi nad Vrhniko postajo Vrd za osebni in tovorni promet.

Vesti iz Stajerske.

Zahteve železničarjev južne železnice. V Mariboru so v nedeljo zborovali delegati uslužbencev južne železnice in sicer uradnikov, uradnic, poduradnikov in služabnikov. Po temeljiti razpravi so sklenili delegati vseh organizacij: Personalna komisija uradnikov in slug se ne sme toliko časa pogajati z upravo, dokler se ista ne prične pogajati z zaupniki delavstva in z zastopniki uradnic. Pogajanja se morajo pričeti in končati še ta teden. V nedeljo je bila resolucija izročena generalnemu ravnatelju južne železnice, dvornemu svetniku dr. Eggerju.

Književnost in umetnost.

Konto korent (tekoči račun) tak je naslov knjižice, ki jo je priredil in izdal Fran Zelenik trg. knjigovodja, ter je izšla v njegovi samozaložbi Iv. Pr. Lampreta v Kranju. Ta knjižica je prvi zvezek trgovske knjižnice, ki jo bo izdal omenjeni auktor štirikrat na leto. Ta knjižica nam razlaga bitstvo konto-korenta in različne načine računjanja obresti v kontokorentu s tozadevnimi obrazci ter bo dobro došla našim trgovskim krogom. Knjižica se naroča pri g. F. Zeleniku v Ljubljani ter jej je 30 st.

Razne vesti.

Ritualni umor. Krojač Nejtra v Solnovku na Ogrskem je prijavil redarstvu, da je pred nekoliko dnevi izginil njegov 3 in pol letni sinček. Vse iskanje je bilo brezuspešno.

Neomenjena je uporaba pristnega Mackovega Kaiser borax-a kakor čistilnega in perilnega sredstva v gospodinjstvu. Natančneje navodilo je pridejano vsakemu kartonu (posebno velikim po 75 stot.) ki razlaga vsakemu kako se uporablja Mack-ov Kaiser Borax vsestransko kakor lepotilno, zdravilno in čistilno sredstvo. Pri nakupovanju (v lekarnah, mirodilnicah in parfimerijah) zahtevati je izrečno pristni Mack-ov Kaiser Borax, kateri ne pride drugače v prodajo kakor v ličnih rudečih kartonih po 15, 30 in 75 stot., ter je vedno lep čist in izvrstne kakovosti.

Mala Lizika prosi svojo mater:

Kupi mi vendar FAY-ove sodene rudinske pastilje. Vsi otroci jih mrdajo na potu v šolo in o počitku in vsi so zdravi in ne kašljajo. Jaz pa vedno kašljam in včeraj mi je rekel učitelj, da vendar enkrat ukrenete kaj proti temu. Prosim prosim mamica kupi tudi meni pristne FAY-ove sodene pastilje, katere se jih dobi v vsaki lekarni, mirodilnici in prodajalnici mineralnih vod po K 125 škatljica.

Glavno zastopstvo za Avstro-Ogrsko:

W. TH. GUNTZERT, DUNAJ XII
Belghoferstrasse 6.

OGLAS.

Daje se na opće znanje, da će se u nedelju dne 29. septembra 1907 u 10 sati prije podne obavljati blagoslov novo sagrađene crkve u Pregari, koja je namjenjena kao zavjetna crkva na čast Sv. Marije Sv. Gore Karmela.

Kapelanski ured Pregara.

Opr. št. No. V. 985/7

PROSTOVOLJNA

sodna dražba nepremičnin

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Kopru so po prošnji lastnice župne cerkve sv. Urha v Dolini na prodaj po javni dražbi nepremičnine, za katere se je ustanovila izklicna cena v znesku 1800 kron.

Dražba se bo vršila dne 16. oktobra 1907 ob 9. uri predpoludne pri c. kr. sodnji v Kopru v izbi št. 3.

Ponudbe pod izklicno ceno se ne sprejmo. Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno. — Dražbeno izkupilo je dostatnik dolžan izplačati v roki sodnega komisarja tokom 8 dni potem, ko sprejme od prodajalke pismo obvestilo, da je c. kr. namestništvo v Trstu definitivno sprejelo ponudbo. Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri podpisani sodnji v sobi št. 5.

C. kr. okrajno sodišče v Kopru

oddelek V. z dne 12. septembra 1907.

Patentiran divan-postelj MACHNICH

Okraši radi svoje krasne elegauce vsaki prostor in se spremeni v hipu s samim premakljanjem v jako komodno posteljo z lastnimi žimnicami in blazinicami.

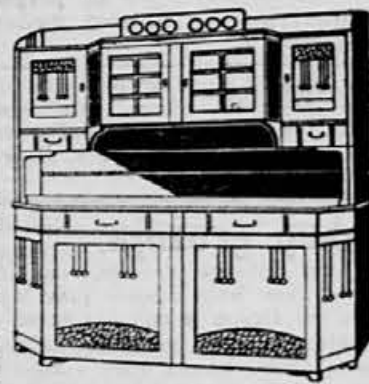
Prospekti zastoj. - Eventuelno na mesečne obroke.

Skladišče najfinejega in solidnega pohištva

v modernem slogu. — Popolne sobe.

Lastna delavnica za vsakovrstno tapecirarsko in olepševalno delo.

ANTON MACHNICH, TRST, ul. S. Giovanni 10

BONIVENTO & Comp.

Artistično - kromolito-grafični zavod I. reda.

TRST, ulica Tiziano Vecellio št. 4. — Tel. 19-97

Sprejema vsakovrstna trgovska dela reklamne lepake, naslove, napisne listke itd. in jamči za perfektne in lepote izvršitev.

— Poseduje stroj povsem nov, in najnovejšega zistema. —

Pohištvo

solidno in elegantno

po zmernih cenah

Rafaele Italia

TRST — Via Maicon 7

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

Najvsačnejše sredstvo proti

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

revmatizmu in protinu

TEKOČINA GODINA

priznana v Trstu Rafaela Godina, lekarna »Sila Madonna della Salute« pri od lekarnarjev: sv. Jakuba in Josipa Godina, lekarna »Sila Ignaz«, Fanele 4.

Številčnik št. 1-100 iz Trsta se ne odlašajo manj od 4 stalinke proti pol. povratu ali proti anticipaciji poljške in vsega.

HOTEL BALKAN

Vittorio Valdevit
Delavnica pohištva v modernem kroju
za sobe in kuhinje.
Izdeluje priprave za prodajalnice Od znanj in znotraj in dele za stavbe.
TRST — ulica Valle št. 8.

Podpirajmo „Nar. del. organizacijo“!

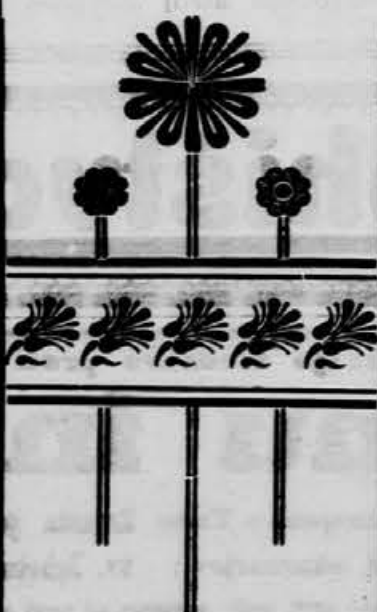
V prodajalnici

Specialità Caffè

preseljeni iz ulice Campanile 15

v ulico Ponterosso šte. 6 dobi se vsake vrste
pečena kava vsaki dan sveža

katero preskrbuje tukajšnja žgálnica H. HAUSBRANDT

Veliki fotografski zavod „Sejda“

Trst, Piazza della Borsa

	12	slik format Visites	kron	3.-
	„ „	Kabinet	„	6.-

Izvršba elegantna, popolnoma ukusna

Posebne sprejemne sobe, čakalnice, bralne in oblačilne

Dvigalo na razpolago gospodom klijentom

Odprt vsak dan (tudi ob nedeljah in praznikih) do 6.

o o o o o o o o o o o o o o